

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Дияна Янкова
департамент "Англицистика"
Нов български университет

Становището е част от процедурата на конкурса за доцент по професионално направление 2.1 Филология (семантика на английския език) към катедра "Англицистика и американистика", ФКНФ на СУ "Св. Климент Охридски", обявен в ДВ бр. 88/08.11.2011 г.

Единствен кандидат – д-р Росица Филипова Ишпекова, гл. ас. в катедра "Англицистика и американистика", СУ "Св. Климент Охридски"

Д-р Росица Филипова Ишпекова е родена през 1962 г. в София, през 1985 г. завършва английска филология в СУ "Св. Климент Охридски", през 1997 г. защитава докторска дисертация на тема "Метафорична мотивация на лексеми и фразеологични единици с названия на животни в български и английски език".

Преподавателска дейност. Кандидатката е докторант от 1989 г., хоноруван преподавател 1991-1994 г. и редовен асистент от 1995 г. досега към катедра "Англицистика и американистика", СУ "Св. Климент Охридски". Води упражнения по семантика, езикознание и практически английски език в бакалавърските програми; лекции и упражнения по когнитивна лингвистика и метафората в езика и мисленето за студенти магистри. От 2010 г. е титуляр на курса по семантика, за който е обявен конкурсът. Под ръководството на д-р Ишпекова успешно са защитени 15 магистърски тези предимно в областта на теорията на концептуалната метафора, а от 2010 г. ръководи докторантка по семантика. Кандидатката покрива изисквания от университета хорариум от учебна и извънучебна натовареност.

Научноизследователска дейност. За участие в конкурса д-р Ишпекова е представила приета за публикация монография, 12 статии, от които една в съавторство, 8 след защита на докторската теза, два превода на книги, участие в превод на речник, 10 участия на български конференции и 1 на международна конференция. В хабилитационния труд *Policing the Naughty Newbies*, с помощта на теорията на концептуалната метафора и критичния анализ на дискурса, кандидатката изследва метафорите, чрез които се концептуализират България и Европейската комисия във вестник *Financial Times*. Като прилага метафората на Лейкоф за семейството в други условия, авторката очертава Европейската комисия в ролята на строгия баща, на България се отрежда ролята на непослушното дете, а старите страни-членки - успешните деца. Д-р Ишпекова анализира и количествено метафоричните следствия, като разкрива скритите механизми на убеждаване. Безспорни са приносите на изследването, в което за пръв път се прави анализ на метафорични следствия в дискурса на *Financial Times* по темата за борбата на България с корупцията и организираната престъпност. Бих искала да обърна внимание на някои неточности, които авторката може да вземе предвид при публикуването на труда. Например, идеята за *unidirectionality* (стр. 39) е на Суицър (*Sweetser, E. 1990. From Etymology to Pragmatics. Metaphoric and Cultural Aspects of Semantic Structure*) а не на Къовечеш (Kovecses, Z. 2010), както и *embodiment of meaning* (стр. 55) препраща към Джонсън (*Johnson 1987, The Body in the Mind*). Не става ясно по

какъв начин Халидей е повлиял на изследванията на медийния дискурс (стр. 43). Не бих се съгласила, че подходът на Ван Дайк е подобен на този на Феъркълф, както се твърди на стр. 46, както и че критичният анализ на дискурса е предимно повлиян от системната лингвистика на Халидей (стр. 85). Относно развитието на термина критичен анализ на метафората (стр. 48) (СМА), вж. *Maalej, Z. (2007). Doing critical discourse analysis with the contemporary theory of metaphor: Towards a discourse model of metaphor. In C. Hart & D. Lukeš (Eds.), Cognitive linguistics in critical discourse studies: Application and theory (pp. 132-158), CUP*. В подобни изследвания би трябвало да се избягват дефиниции от речника (като напр. стр. 114, 119, 120 и др.) Използването им може да доведе до обяснение на метафоричния контекст, различни от това, което се внушава от дискурса. Например, обяснението за доминантната позиция на Брюксел (стр. 114) не произлиза от смисъла в речника, а от самия лингвистичен контекст (ЕС е субект в лингвистичната метафора) и извънлингвистичен контекст (ЕС включва България, но България не включва ЕС). На стр 47 и 48 има неясна препратка – “he further argues” се отнася към Стокуел, а цитатът е даден от Феъркълф, също и към кой се отнася “the author” Бих искала да отбележа и някои технически проблеми и неточности. При цитирането на различни автори в текста на места липсва годината на издаване, на други страниците, на трети авторите са цитирани в текста и с малките им имена (напр. стр 16, 17, 42, 43, 47, 61, 82, 95). Също така, на места има дълги цитати (напр. стр. 43), които е общоприето да са изписани навътре и е добре да се коментират. При библиографията трябва да се махне номерацията, авторите да се оставят само по азбучен ред, авторите на кирилица да се изпишат първо на латиница и да се вкарат азбучно сред другите автори, както и да се изпишат липващите издателства.

Част от статиите на д-р Ишпекова съдържателно се обединени от темата на дисертацията ѝ – Метафорични схеми в изрази с названия на животни – 5 бр., друга част се посветени на метафоричната употреба на частите на човешкото тяло – 5 бр., концептуалната мотивация на ироничните ФЕ – 1 бр. и една статия, анализираща дискурса на сп. *Economist*. Трудовете на кандидатката са цитирани в 4 статии (8 цитата). Темата, по която работи кандидатката е изключително интересна и затова ме учудва липсата на публикации в реферирани списания в страната и чужбина, както и широкото представяне на тази тема на международни форуми извън България. Бих препоръчала на д-р Ишпекова също така да публикува рецензии и хроники, както и да насочи вниманието си към реализирането на национални и международни научни проекти.

Заклучение. Независимо от критичните бележки и препоръки, в качеството си на член на журито съм убедена, че д-р Росица Ишпекова отговаря на условията за заемане на академичната длъжност “доцент” и предлагам на научното жури да гласува за присъждането на научното звание.

София, 27.02.2012 г.

Доц. д-р Д. Янкова